Lampedusa, la conseqüència directa de la política migratòria europea

Situació

Lampedusa és una petita illa italiana amb una població de 6.000 habitants que pertany a la regió de Sicilia, al sud del país. Es troba al mig del mar Mediterrani, a només 145km de la costa de Tunísia i és la porta d'entrada a Europa de milers de persones migrades i refugiades, especialment en l'última dècada. La seva proximitat al continent africà és el motiu pel qual rep una gran afluència de persones refugiades, ja que les embarcacions que procuren arribar a la Itàlia continental o altres països europeus des de les costes de Líbia i Tunísia han de realitzar rutes més llargues i, conseqüentment, més perilloses. La ruta del Mediterrani central és la més utilitzada i el destí de la majoria de migrants d'aquesta ruta és Itàlia, sent l'illa de Lampedusa una de les principals portes d'entrada (el 70% d'arribades el 2023). Les embarcacions solien partir de Líbia, però recentment Tunísia ha sigut el lloc de sortida de la majoria de persones migrades i refugiades que arriben a l'illa. Aquestes provenen de països com Síria, Egipte, Pakistan, Guinea, Eritrea Sudan, Mali o Costa d'Ivori.

La ruta del mediterrani central cap a Itàlia

La ruta del Mediterrani central, com hem dit la més utilitzada, és la més perillosa del món: al 2023, la OIM va comptabilitzar un total de 3.155 persones migrades i refugiades mortes o desaparegudes en la ruta central, el doble que l'any anterior i la xifra més alta des del 2016. L'increment de les sortides de Tunísia, així com el fet que malta no realitzin rescats ni autoritzin desembarcaments per part d'ONGs als seus pots expliquen que Lampedusa se situï com a principal destí. La perillositat de la ruta i la gran afluència d'embarcacions que es dirigeixen cap a l'illa han provocat un alt nombre de rescats i de naufragis a l'àrea en l'última dècada.

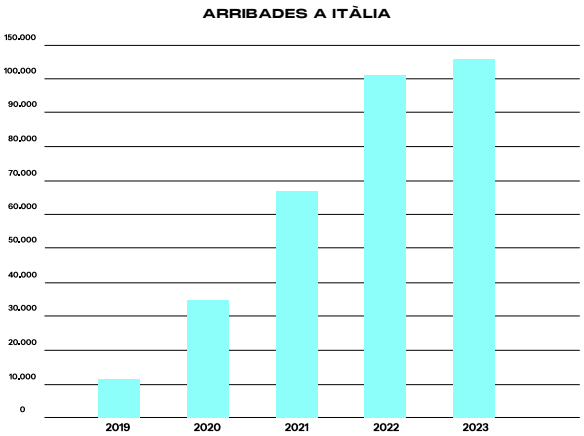

Font: IOM Missing Migrants Project

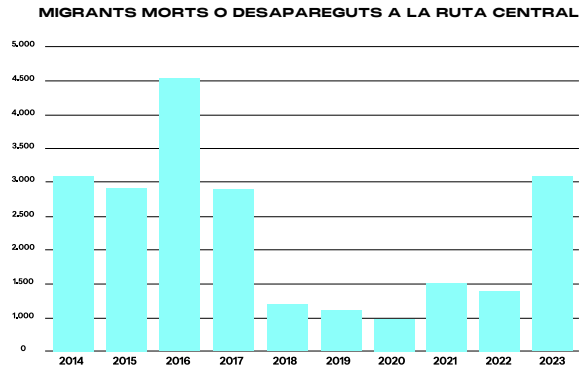

Font: IOM Missing Migrants Project

La migració i l'asil en la política nacional Italiana

Una de les tendències de les polítiques migratòries més alarmants de l'Estat italià, i de la Unió Europea en el seu conjunt, és l'externalització de les fronteres a tercers països i sense atendre al respecte dels drets humans, amb l'objectiu que les persones migrades i refugiades no arribin a Europa. En aquesta línia van els acords d'Itàlia - Líbia (2017), UE-Tunísia (2023) i Itàlia- Albània (2023).

D'altra banda, al llarg de 2023, el Govern de Meloni ha posat en marxa diferents normatives, via decret, amb l'objectiu de dificultar l'arribada de persones refugiades i el treball de les organitzacions que realitzen rescats al mar, amb mesures com eliminar la protecció de persones migrades i refugiades, ampliar fins els 18 mesos el temps màxim de privació de llibertat de les persones amb ordre d'expulsió pendent d'execució, construir nous centres de detenció administrativa- denunciats reiteradament per vulneracions dels drets humans-, així com facilitar l'expulsió dels menor migrants sense referents familiars.